

EUROOPAN PARLAMENTTI

2004

2009

Istuntoasiakirja

9.11.2005

B6-0587/2005

PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

komission julkilausuman johdosta

työjärjestyksen 103 artiklan 2 kohdan mukaisesti

esittäjä(t): Satu Hassi, Tatjana Ždanoka ja Carl Schlyter

Verts/ALE-ryhmän puolesta

pohjoisesta ulottuvuudesta ja 21. marraskuuta 2005 pidettävästä
ministerikokouksesta

Euroopan parlamentin päätöslauselma pohjoisesta ulottuvuudesta ja 21. marraskuuta 2005 pidettävästä ministerikokouksesta

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon Brysselissä 16. ja 17. lokakuuta 2003 pidetyssä Eurooppa-neuvoston kokouksessa hyväksytyin pohjoista ulottuvuutta koskevan toisen toimintasuunnitelman,
 - ottaa huomioon komission 11. maaliskuuta 2003 antaman tiedonannon "Laajempi Eurooppa: uusi kehys suhteille EU:n itäisiin ja eteläisiin naapureihin" (KOM(2003)0104),
 - ottaa huomioon aikaisemmat päätöslauselmansa pohjoisesta ulottuvuudesta, erityisesti tammikuussa ja marraskuussa 2003 antamansa päätöslauselmat pohjoista ulottuvuutta koskevasta toisesta toimintasuunnitelmasta,
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 103 artiklan 2 kohdan,
- A. ottaa huomioon, että puheenjohtajavaltio järjestää Brysselissä 21. marraskuuta 2005 pohjoista ulottuvuutta käsittelevän ministerikokouksen, jossa suunnitellaan pohjoisen ulottuvuuden tulevaisuutta sen jälkeen kun nykyinen toimintasuunnitelma päättyy vuonna 2006,
- B. ottaa huomioon, että komissio laatii parhaillaan pohjoisen ulottuvuuden tulevaisuutta koskevia ehdotuksia, jotka on tarkoitus hyväksyä vuonna 2006 ja jotka tulevat voimaan vuonna 2007,
- C. ottaa huomioon, että Eurooppa-neuvosto on toistuvasti korostanut pohjoisen ulottuvuuden merkitystä Euroopan unionin politiikoissa, sekä sisäisten että ulkoisten toimien yhteydessä,
- D. ottaa huomioon, että Euroopan parlamentin aikaisemmat pohjoista ulottuvuutta koskevat poliittiset tavoitteet on pantu täytäntöön ainoastaan osittain; ottaa huomioon, että sen erityisesti pyyntöä perustaa pohjoisen ulottuvuuden foorumi lisäämään vaaleilla valittujen edustajien osallistumista ei ole täytetty eikä pohjoista ulottuvuutta koskevilla politiikoilla ole vielä riittävästi näkyvyyttä ja ne kärsivät eri toimijoiden välisen koordinoinnin puutteesta,
- E. ottaa huomioon, että tulevan pohjoista ulottuvuutta koskevan politiikan tärkeimmät tavoitteet ovat yhteisen kehityksen luominen vuoropuhelun ja yhteistyön edistämiseksi, jonka tavoitteena on vahvistaa vakautta, hyvinvointia ja kestävä kehitystä Pohjois-Euroopassa ja arktisella alueella, stimuloida kauppaa, investointeja ja infrastruktuureja, hyödyntää energianlähteitä ja helpottaa ihmisten ja tavaroiden rajatylittävää liikkumista sekä tehdä samalla tiivistä yhteistyötä järjestäytyneen rikollisuuden torjumiseksi ja edistää tuottavaa työllisyyttä ja sosiaalista ja kulttuurista vaihtoa,

- F. ottaa huomioon, että laajentuminen on lisännyt Itämeren alueen yhteistyön merkitystä, sillä kaikki Itämeren alueen valtiot Venäjää lukuun ottamatta ovat Euroopan unionin jäseniä, mikä edellyttää erillisen Itämeren strategian luomista osaksi pohjoista ulottuvuutta,
- G. ottaa huomioon, että vuonna 1999 tapahtuneesta perustamisestaan lähtien pohjoinen ulottuvuus on osoittautunut hyvin arvokkaaksi poliittiseksi, taloudelliseksi ja sosiaalisesti tekijäksi ja että pohjoisen ulottuvuuden piirissä olevat alueet ovat Euroopan haasteellisimpia alueita, joilla on valtava potentiaali tehdä tulevaisuudessa yhteistyötä Venäjän kanssa; ottaa huomioon, että Venäjän kanssa tehtävä yhteistyö on ollut liian hallitsevassa asemassa pohjoisen ulottuvuuden ulkoisissa toimissa ja täten on laiminlyöty muita pohjoisia naapureita ja kumppaneita, erityisesti Islantia ja Norjaa,
- H. korostaa erityisesti pohjoisen ulottuvuuden ympäristöpolitiikan merkitystä ja vaikutusta koko alueella sekä korostaa, että tarvitaan yhdenmukaista EU:n toimintasuunnitelmaa, jotta voidaan suojella Itämerta, joka on yksi saastuneimmista meristä maailmassa ja joka on miltei kokonaan EU:n alueen sisäpuolella,
- I. korostaa edelleen, että on tarpeen tehostaa EU:n jäsenvaltioiden välistä sekä EU:n ja Venäjän välistä yhteistyötä öljysäiliöalusten onnettomuusriskien vähentämiseksi, öljykenttien hyödyntämiseksi sekä ydinturvallisuuden ja ydinjätehuollon parantamiseksi;
1. katsoo, että pohjoisen ulottuvuuden näkyvyyttä on lisättävä sen tavoitteiden saavuttamiseksi ja että eri toimijoiden välisen koordinoinnin parantaminen on yhä keskeinen haaste;
 2. kehottaa komissiota luomaan kattavan lähestymistavan unionin ulkoisissa pohjoista ulottuvuutta koskevissa politiikoissa sekä kahden- että monenvälisesti, mukaan lukien Itämeren ja Barentsinmeren alue sekä arktiset alueet kokonaisuutena; korostaa Venäjän erityisasemaa tärkeänä kumppanina ja korostaa samalla muiden pohjoisten naapureiden, Islannin ja Norjan, sekä muiden arktisten kumppaneiden, Kanadan ja Yhdysvaltojen, tärkeää roolia; korostaa, että on tärkeää ottaa pohjoiset naapurit täysimääräisesti mukaan uuteen naapuruuspolitiikkaan ja ottaa ne huomioon Euroopan naapuruus- ja kumppanuusinstrumenttia koskevassa asetuksessa;
 3. kehottaa komissiota osana pohjoisen ulottuvuuden tulevaisuutta koskevaa tämänhetkistä työtänsä vakavasti harkitsemaan, auttaisiko pohjoisen ulottuvuuden oma budjettikohta lisäämään näkyvyyttä samalla, kun säilytetään yhdenmukaisuus pohjoisen ulottuvuuden ominaispiirteiden kanssa pohjoisen alueen puitepolitiikkana; katsoo, että tällaisessa ehdotuksessa on otettava huomioon rahoituksen lähteiden avoimuus ja lisättävä sitä, kolmansilta osapuolilta saatava yhteisrahoitus mukaan lukien; korostaa, että pohjoisten alueiden erityistarpeet on otettava huomioon kaikkien pääosastojen työssä sekä EU:n talousarvion kaikissa osissa;
 4. muistuttaa komissiota, neuvostoa ja jäsenvaltioita aikaisemmista pyynnöistään antaa entistä suurempi painoarvo valituille edustajille ja parlamentaarikoille pohjoisen ulottuvuuden puitteissa; toivoo komissiolta käytännön ehdotuksia tässä suhteessa ja toistaa tukevansa täysipainoista osallistumistaan pohjoisen ulottuvuuden foorumiin ja isännöivänsä sen ensimmäistä kokousta; korostaa, että on tärkeää tukea pysyvän

alueellisten viranomaisten, paikallisten yhteisöjen ja alueen kansalaisjärjestöjen välisen verkoston perustamista yleisön tietoisuuden sekä EU:n politiikkojen luotettavuuden ja tehokkuuden lisäämiseksi alueella;

5. kehottaa komissiota sisällyttämään erillisen ja erityisen Itämeren koskevan strategian tulevaan ehdotukseensa, jotta vahvistettaisiin yhteistyötä Itämeren ympärillä ja käytettäisiin äskettäin laajentuneen unionin etuja mahdollisimman hyvin hyödyksi; katsoo, että tämän strategian tulisi koskea ensisijaisesti Euroopan unionin sisäisiä politiikkoja, kun taas Venäjän kanssa tehtävä yhteistyö jäisi EU:n ulkoisten politiikkojen alaisuuteen;
6. pyytää tehostamaan EU:n, Arktisen neuvoston, Itämeren valtioiden neuvoston, Pohjoismaiden neuvoston, Barentsin euro-arktisen neuvoston ja muiden pohjoisten alueiden yhteistyöhön osallistuvien elinten välistä koordinaointia;
7. tukee komissiota ja neuvostoa ponnisteluisaan ottaa Venäjä täysimääräisesti mukaan pohjoista ulottuvuutta koskeviin politiikkoihinsa, mutta tähdentää, että on tarpeen ottaa täysipainoisesti mukaan muut pohjoiset naapurit, erityisesti Norja ja Islanti, etenkin merialueiden kehittämisen ja energian aloilla; suhtautuu tässä yhteydessä myönteisesti Norjan hallituksen julkaisemaan kaikkein pohjoisimpia alueita käsittelevään valkoiseen kirjaan;
8. muistuttaa komissiota tulevasta kansainvälisestä polaarivuodesta 2006–2007 ja kehottaa komissiota käyttämään hyväkseen tätä tilaisuutta ja toteuttamaan uusia aloitteita yhdessä arktisten kumppaneiden kanssa, Kanada ja Yhdysvallat mukaan lukien, etenkin mitä tulee "arktisen hallintotavan peruskirjaa" koskevaan työhön;
9. katsoo, että komission olisi vastattava seuraaviin haasteisiin tulevaisuudessa ehdotuksissaan:
 - itsevaltaisen hallinnon jatkuminen Valko-Venäjällä ja tarve kehittää entistä tehokkaampi EU:n politiikka, jolla voidaan auttaa kansalaisyhteiskuntaa ja demokraattisia voimia Valko-Venäjällä
 - tarve tehdä Venäjän federaatiosta entistä avoimempi ja demokraattisempi
 - Itämeren ympäristön heikko yhteinen identiteetti, mikä on seurausta vuosikymmeniä kestäneestä keinotekoisesta erottelusta
 - alueella elävän alkuperäisväestön mukanaolon ja panoksen puuttuminen
 - tarve sisällyttää meri- ja rautatieliikenne Euroopan laajuisiin verkkoihin alueella, mukaan lukien toimenpiteet meriturvallisuuden vahvistamiseksi.
10. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle sekä jäsenvaltioiden, Norjan, Islannin, Venäjän, Valko-Venäjän, Ukrainan, Kanadan ja Yhdysvaltojen hallituksille sekä alueellista yhteistyötä tekeville toimijoille.